

DOSSIER JURISPRUDENTIE TRANSPORT

Zeerecht**S&S 2022/57, Rechtbank Rotterdam**
20 oktober 2021**Vervoer onder HVR, staat bij inlading**

De zaak betreft de schade aan een zending bevroren octopus. Na zeevervoer onder een door Nile Dutch Africa Line (NDAL) uitgegeven cognossement vanuit Dakar, Senegal wordt de zending bij aankomst in Vigo, Spanje door de Spaanse autoriteiten geweigerd vanwege te hoge temperaturen. De lading is na expertise terugvervoerd naar Senegal, waar deze met een aanzienlijke minderwaarde is verkocht. De verzekeraars van de op het cognossement genoemde ontvanger spreken NDAL aan tot vergoeding van hun schade ter hoogte van ongeveer 95.000 euro voor de Rechtbank Rotterdam.

Juridisch kader

Partijen zijn het erover eens dat op de vervoerovereenkomst de Hague Visby Rules (HVR) van toepassing zijn. Onder de HVR rust er een resultaatsverbintenis op vervoerder NDAL om de goederen in dezelfde staat af te leveren als waarin zij deze heeft ontvangen. Oftewel, in de woorden van emeritus prof. Maarten Claringbould: 'Goed erin, slecht eruit; de vervoerder is aansprakelijk'.

Beslissing en commentaar

Dat de goederen in slechte staat zijn afgeleverd staat vast. Dat geldt echter niet voor de staat van de goederen bij belading. De rechtbank stelt vast dat de goederen in de container zijn gestuwd door of op instructie van de afzender en dat de container verzegeld bij NDAL is aangeleverd op 6/7 juni 2018. Het feit dat NDAL een schoon cognossement, dus een cognossement zonder negatieve bemerkingen over de staat van de lading, heeft afgegeven betekent dan niet dat de goederen bij belading inderdaad in goede staat verkeerden. Het cognossement ziet immers alleen op de uiterlijk waarneembare staat, voor zover die bij een normale en gebruikelijke inspectie kenbaar is (zie recent in gelijke zin ook: Rechtbank Rotterdam 14 april 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:2841). Bij een container die in verzegelde staat is ontvangen, levert een schoon cognossement dus geen bewijs op van de staat van de daarin vervoerde goederen. Het door ladingbelanghebbenden overgelegde fytosanitaire certificaat acht de rechtbank evenmin voldoende, nu dat de staat van de goederen op 25 mei 2018, dus een kleine twee weken eerder weergaf en niet is gebleken wat er in de tussentijd met de lading is gebeurd. De rechtbank geeft aan dat dit laatste aspect minder zwaar weegt als er een duidelijke schadeoorzaak is aan boord

van het schip. In afwezigheid daarvan kan de rechtbank niet zonder meer aannemen dat de lading in goede staat verkeerde op het moment van belading in de container.

De uitspraak past in de lijn dat het aan de ladingbelanghebbende is om de staat van de goederen bij belading aan te tonen. Rechters toetsen dit punt grondig en stellen nogal strenge eisen aan het verschuldigde bewijs.

Wegvervoer**S&S 2022/64, Rechtbank Rotterdam**
26 januari 2022**Bewaarneming, diefstal, Veemcondities**

In de zomer van 2018 wordt een aanzienlijke lading kobalt gestolen uit een door Vollers van Rhenus gehuurde loods, waar de kobalt in opslag lag. De diefstal vond plaats op klaarlichte dag gedurende normale werktijden in drie vrachtwagens die, zo bleek uit videobeelden, zwaar beladen waren.

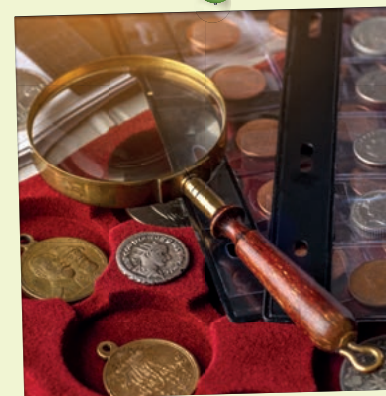
De belanghebbenden bij de ontvreemde kobalt spreken opslaghouder Vollers aan voor de door hen geleden schade ter hoogte van ongeveer 10 miljoen US dollar.

Juridisch kader

Ladingbelanghebbenden zijn van mening dat Vollers tekort is geschoten in zijn verplichtingen als bewaarnemer. De rechtbank stelt voorop dat een bewaarnemer bij de bewaring de zorg van een goed bewaarnemer in acht moet nemen (artikel 7:602 BW). Hoe ver de zorg van een goed bewaarnemer moet gaan, hangt af van onder andere de aard van de in opslag genomen zaak, de professionele hoedanigheid van de bewaarnemer, aard en omvang van de overeenkomst en de hoogte van het (eventuele) bewaarloon. Het ligt echter in de rede, zo noemt de rechtbank uitdrukkelijk, dat de bewaarnemer in alle gevallen de nodige maatregelen moet treffen om diefstal te voorkomen. De vraag is of Vollers dat heeft gedaan én of deze aan aansprakelijkheid kan ontkomen, dan wel deze kan beperken met een beroep op de Veemcondities.

Beslissing en commentaar

De rechtbank stelt vast dat Vollers tekort is geschoten in de vereiste veiligheidsmaatregelen. Vollers had zich contractueel verbonden aan de door de Minor Metals Trade Association gestelde vereisten (MMTA), maar voldeed daar feitelijk niet aan. Vollers had de helft van de loods in gebruik. Naast medewerkers van Vollers konden ook medewerkers van Rhenus in de loods komen, ook als er niemand van Vollers aanwezig was. Verder was het alarmcodebeheer niet goed in orde. Persoonlijke

alarmcodes van Vollers medewerkers zijn doorgegeven aan derden en codes van personeel dat niet langer bij Vollers werkte, werden niet ingetrokken maar aan nieuwe medewerkers verstrekt. De rechtbank benadrukt dat de directie er bij de opslag van kostbare metalen op toe dient te zien dat er passende veiligheidsmaatregelen worden genomen en dat de maatregelen worden nageleefd. Ook de controle op het alarmcodebeheer valt onder zijn verantwoordelijkheid. In die verplichtingen is Vollers tekort geschoten. Tegen die achtergrond neemt de rechtbank aan dat de diefstal is opgetreden door de fouten van Vollers en moet Vollers aantonen dat de diefstal niet zou zijn opgetreden als hij geen fouten zou hebben gemaakt.

Vollers probeert zijn aansprakelijkheid te beperken met een beroep op de limiet van artikel 19.10 van de Veemcondities van 100.000 SDR. Dat lukt niet. De rechtbank merkt op dat Vollers op grond van de MMTA verplicht is zijn aansprakelijkheid voor schade door fraude en nalatigheid te verzekeren tot een bedrag van minimaal 1,25 miljoen US dollar. Zij is van mening dat ladingbelanghebbenden er dus op mochten vertrouwen dat hun schade in ieder geval zou worden vergoed tot een bedrag van 1,25 miljoen US dollar. De rechtbank beperkt Vollers' aansprakelijkheid tot dat bedrag. Opvallend is dat de rechtbank de minimale verzekeringsverplichting onder de MMTA uitlegt als een aansprakelijkheidsbeperking en dat zij dit bedrag eenmalig gebruikt als plafond, in plaats van per ladingbelanghebbende.

In het kader van transparantie zij opgemerkt dat de auteur met kantoorgenoten optrad voor ladingbelanghebbenden.

De hier besproken jurisprudentie is afkomstig uit S&S (Aflevering 6; 2022), Kluwer B.V., Postbus 23 (7400 GA) Deventer.

Dr. J. (Jolien) Kruit
De auteur is partner bij Van Traa Advocaten te Rotterdam.